

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

16.10.2024

ПАВЕЛ МАРИНОВ

Директор на РИОСВ - Бургас

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед № РД-168/02.10.2024 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията за 2024 г., на **03.10.2024 г.** е извършена комплексна проверка на обект: „**Винекс Славянци**“ АД, цех за бутилиране на вина и алкохолни напитки, находящ се в с. Лозарево, община Сунгурларе.

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- води;
- опасни химични вещества;
- отпадъци;
- ЗОПОЕЩ

Цел на проверката:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
2. Изпълнение на изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
5. Изпълнение изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- места за съхранение на химични вещества;
- локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ) на цех „Лозарево“;

– площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност.

Констатации от проверката:

В цех „Лозарево“ на „Винекс Славянци“ АД се извършват дейности по бутилиране на вина и алкохолни напитки.

Атмосферен въздух:

В процеса на бутилиране и съхранение на вина и високоалкохолни напитки се използват охлаждащи системи, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014, проверени на място :

- кристализатор CADALPE 14999, използван във вторичен процес за охлаждане на вина с два хладилни кръга. 1 ви кръг зареден с флуорсъдържащ парников газ (ФПГ) R449 А - 5 кг, съответстващо на 6,98 t CO₂ екв. 2 ри кръг зареден с R404 А -5 кг, съответстващо на 19,61 t CO₂ екв;

- скрепер за вино VLS RCR 800000 , за директно стабилизиране на виното, с два хладилни кръга, заредени с ФПГ R452 А, в количество от 40 кг всеки кръг, съответстващи на 85,62 t CO₂ еквивалент;

- хладилна инсталация Линия пенливо вино с водоохлаждащ агрегат CADALPE, служещ за охлаждане на етиленгликол към линията, с два хладилни кръга. Всеки от тях е зареден с ФПГ R407 С, в количество от 20 кг, съответстващо на 35,48 t CO₂ еквивалент;

- климатична камера Дайкин ERQ250А-изба, заредена с R410А, в количество от 9 кг, съответстващо на 18,79 t CO₂ еквивалент;

- два броя климатични камери Дайкин ERQ250А- партер, заредени с R410А, в количество от 9 кг, съответстващо на 18,79 t CO₂ еквивалент;

-охлаждащ агрегат Дайкин MC125/ОВК – изба подземие заредена с R410А, в количество от 8,4 кг, съответстващо на 17, 54 t CO₂ еквивалент;

-охлаждащ агрегат Дайкин MC126/ОВК – изба партер (чилър 1) зареден с R410А, в количество от 8,4 кг, съответстващо на 17, 54 t CO₂ еквивалент;

-охлаждащ агрегат Дайкин MC126/ОВК – изба партер (чилър 2) зареден с R410А, в количество от 8,4 кг, съответстващо на 17, 54 t CO₂ еквивалент. Климатичните камери и охлаждащите агрегати са инсталирани през 2023 г.

При извършения оглед на външните тела на хладилните инсталации се констатира че съоръженията са етикетирани съгласно изискванията на Регламент ЕО № 2015/2068 за етиктиране на оборудване, съдържащо флуорирани парникови газове.

За охлаждащите системи се извършват проверки от лица, притежаващи документи, съгласно чл. 17 б от Закона за чистотата на атмосферния въздух, издаден от Българска браншова камара-Машиностроене, за наличие на течове и се поддържат досиета, които се представят при проверката. Същите са изготвени съгласно изискванията на Приложение № 3, към чл. 29, ал. 1 от Наредба № 1 от 17 февруари 2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1). В тях са отразени извършените проверки, като е спазена законоустановената периодичност за проверки на инсталациите, съгласно чл. 5, параграф 6, буква а, б от Регламент 2024/573 г.

Дружеството е падоло отчет по Приложение № 9 към чл. 35 от Наредба № 1 от 17. Февруари 2017 г. в Информационната система за ФПГ.

В цех „Лозарево“ за производство на пара за затопляне на виното и за отопление на работните помещения се експлоатират два броя парни котли, работещи с гориво природен газ:

- парен котел тип „ПКМ-4“ с номинална мощност 2,84 MW;
- парен котел тип „ПКМ-1,6“, с номинална мощност 1,12 MW.

В момента на проверката работи котел тип „ПКМ-1,6“ с натоварване 70% от номинала си.

През м. януари 2024 г. дружеството е извършило собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от всеки от котлите. Резултатите показват спазване на нормите за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид, определени в Приложение № 7 към чл. 21, ал. 1 от Наредба № 1/27.06.2005 г. *за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.*

За отопление и охлаждане на помещенията в административната сграда се използват климатици от битов тип.

Води

За експлоатация на съществуващ обект „Цех за бутилиране на вина и алкохолни напитки“, находящ се землище на с. Лозарево” дружеството притежава разрешително за ползване на повърхностен воден обект: язовир Петковец, за заустване на отпадъчни води.

При проверка по условията и изискванията, определени в разрешителното за заустване, се констатира следното:

Локалната пречиствателната станция за отпадъчни води (ЛПСОВ) за пречистване на смесен поток битово-фекални отпадъчни води и производствени отпадъчни води, формирани от дейността на обекта, с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, при проверката е в технологична и експлоатационна изправност, на автоматичен режим. Изградената аварийна байпасна връзка на площадката на ЛПСОВ е plombирана с оловна плomba с печат МОСВ/РИОСВ в положение, не позволяващо изтичане на непречистени отпадъчни води от нея и заустването им във водния обект. Монтирано е измервателно устройство (ИУ) за количествата зауствани отпадъчни води на изход от ЛПСОВ. На площадката се води дневник с ежедневни записи на отчетени показания на ИУ. Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него. Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория съгласно одобрен План за собствен мониторинг и разрешителното за заустване. Резултатите от извършения собствен мониторинг на отпадъчни води за първо, второ и трето тримесечие на 2024 г. са представени в РИОСВ-Бургас в законоустановения срок. При проверката е извършено контролно пробовземане от смесен поток пречистени отпадъчни води, след ЛПСОВ, преди заустване във водния обект.

С писмо на Изпълнителния директор на „Винекс Славянци“ АД, Директорът на БД ИБР е уведомен за предвидена профилактика и почистване на ЛПСОВ през месец август 2024 г.

Отпадъци:

„Винекс Славянци“ АД има издадени регистрационни документи № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци и № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци, издадени от Директора на РИОС Бургас.

Цех „Лозарево“ площадка № 2 – отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) се образуват от палетите със стъклени бутилки използвани в производството (отпадъчни картонени тави), а от пластмасови опаковки с код 15 01 02 – от палетите със стъклени бутилки, опаковани с полиетиленово фолио и от опаковането на кашоните с готова продукция на палети. Отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени

опаковки (ХКО) и 15 01 02 – пластмасови опаковки се подлагат на предварително третиране – балиране. Използваната балировачка е с капацитет 50 бали/8 часа за ХКО и 70 бали/8 часа за пластмасови опаковки. Готовите бали се съхраняват на определена и обозначена площадка – рампа под покрит навес до предаването им за последващо третиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код, съгласно Наредбата по чл. 3 от ЗУО за класификация на отпадъците.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- Договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 01.10.2024 г. за отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки и 15 01 07 – стъклени опаковки. - договор със „Управление на отпадъците“ ЕООД от 01.04.2024 г. за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;

- Договор с „Мастър Метал“ ЕООД от 29.07.2024 г. за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО и отпадък с код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии и 20 01 21*;

- Договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 11.01.2023 г. за предаване на черни метали с код 19 12 02. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;

- Договор с ОП „Чистота Еко“ от 11.03.2024 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад“;

- Договор „Братя Панчеви“ ЕООД сключен на 03.08.2024 г. за извозване и транспортиране до ПСОВ – Сливен на отпадъчни води от ПСОВ – Винекс Славянци АД.

Отчетността се води в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Годишния отчет е качен и подписан в системата НИСО за 2023 г. От началото на годината до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 15 01 07 /стъклени опаковки/ – образувано е количество 28.700 т, които са предадени на „Евро Импекс Бургас“ ЕООД;

- с код 15 02 03 /шихти/ – са образувани и предадени 0.380 т на ОП „Чистота Еко“, гр. Бургас. Представени са сключен договор и кантарна бележка;

- с код 19 12 02 /черни метали/ – са образувани и предадени 18.977 т, от които са предадени на „Метал Респект 1“ ЕООД. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ;

- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 1.500 т. са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 01 01 е образувано количество 9.57 т, третирано на площадката е 9.57 т, образуван е отпадък с код 19 12 01 /хартия и картон/ – 9.57 т, предаден е отпадък с код 19 12 01 – 9.57 т, на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД;

- с код 02 07 05 – 3.284 т. /утайки от пречистване на отпадъчни води/ са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 01 03 – 5.420 т. са предадени на „Кроншпан България“ ЕООД

- с код 15 01 02 е образувано количество 2.84 т, третирано на площадката е 2.84 т, образуван е отпадък с код 19 12 04 /пластмаса и каучук/ – 2.84 т, предаден е отпадък с код 19 12 04 – 2.84 т. на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетонирани под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена сярна прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадъци с код 20 01 21* и 16 06 01*. Отпадък с код 08 03 17* – отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества (празни

тонер касети от линията за бутилиране) се съхраняват в кашон в помещението за опасни отпадъци. В момента на проверката има налично количество отпадък с код 08 03 17*. Отпадък с код 15 01 07 – стъклени опаковки се съхраняват в метален контейнер и в насипно състояние на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 19 12 02 – черни метали се съхранява в метални контейнери на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. Отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ се събират в метални съдове и се извозват за обезвреждане чрез депониране на РДНО „Братово-запад”. Изготвен е доклад за основно охарактеризиране на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ и е издадено становище от Директора на РИОСВ – Бургас с Изх. № УО-229(1)/15.03.2017 г. за отпадък с код 15 02 03 /шихти/, че може да се обезврежда чрез депониране на депа за неопасни отпадъци. Сключен е договор с ОП „Чистота Еко“ от 11.03.2024 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад”.

Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 07 и 19 12 02, 15 01 10*, 15 02 03 /шихти/, 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/, 15 01 01 и 15 01 02.

На площадката има разположен 1 бр. Б-Б куб за съхраняване на цианидни утайки. Б-Б куба е в добро състояние. При въвеждане на съдовете от неръждаема стомана за съхраняване на вината, технологията е променена и не се образува отпадък цианидни утайки.

ПСОВ цех Лозарево е пусната в експлоатация от 17.09.2021 г. Утайките от ПСОВ цех Лозарево с код 02 07 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуването им се събират в метален контейнер. Има налично количество утайка на площадката.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такава изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Отчетността се води в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Годишния отчет е качен и подписан в системата НИСО за 2023 г.

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени и доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Лозарево” няма обособено складово помещение за използваните химични вещества и смеси. Необходимите почистващи и дезинфекционни препарати, използвани на площадката се доставят по заявка от Централен склад за химикали в цех Сунгурларе.

На територията на цех Лозарево се използва и съхранява серен диоксид и пропан-бутан. Максималното количество серен диоксид, което може да бъде съхранявано на територията на цеха е до 240 кг. Стоманените бутилки серен диоксид се съхраняват в проветриво помещение към Склад работилница. Пропан-бутанът, използван за вътрешнозаводския транспорт (мотокари) се съхранява в стандартни бутилки за бита, на стелаж, под навес.

На територията на ПСОВ към цех Лозарево, към реагентно стопанство, се съхраняват химични вещества и смеси в минимални количества. Съхранението им е в оригинални

опаковки на фирмите производители. На разположение са следните документи: декларации за съответствие на произведена партида, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH с последващи изменения и допълнения.

През 2024 г. операторът е актуализирал изготвената оценка за безопасността на съхранение на опасни химични вещества за трите площадки на дружеството, както и Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите. Актуализацията е свързана с отпадналата необходимост от употреба на някои почистващи препарати и въвеждането на нов.

Дружеството спазва общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

ЗОПОЕЩ

На площадката се извършват дейности, попадащи в обхвата на т.2 и т.4 от Приложение № 1 на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ).

Операторът представя при проверката актуализирана собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети, с обхват и съдържание съгласно Приложение №1 на *Наредба №1 от 29.10.2008 г за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение* (обн. ДВ бр.96/2008 г.). Оценката е изготвена от дружеството за трите цеха – цех Славянци, цех Сунгурларе, цех Лозарево.

Към датата на проверката на площадката няма регистрирани случаи на причинени екологични щети и/или случаи на непосредствена заплаха за екологични щети от дейността на оператора по смисъла на ЗОПОЕЩ.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заключения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.